

KUOPIO

Riistavesi

Valtatie 9 parantamisalueen arkeologinen inventointi 2022

Tomi Kuljukka & Timo Sepänmaa

Tilaaaja: Pohjois-Savon ELY-keskus

Sisältö

Perustiedot	2
Karttoja	3
Kohdeluettelo	4
Vanhat kartat	5
Inventointi.....	8
Tulos	10
Lähteet	10
Kiinteät muinaisjäännökset	11
1 Kuopio Vaarunlahti	11
2 Kuopio Hätilä 2	12
3 Kuopio Hätilä	14
4 Kuopio Laatanlampi	15
5 Kuopio Vaarunlahti 2	16
6 Kuopio Hätilä 3	17
Muut kulttuuriperintökohteet	19
7 Kuopio Laatanlampi 2	19

Kansikuva: Laatanlammen (kohde 4) kivikautinen asuinpaikka voimajohtolinjan kohdalla, kuvattu itään.

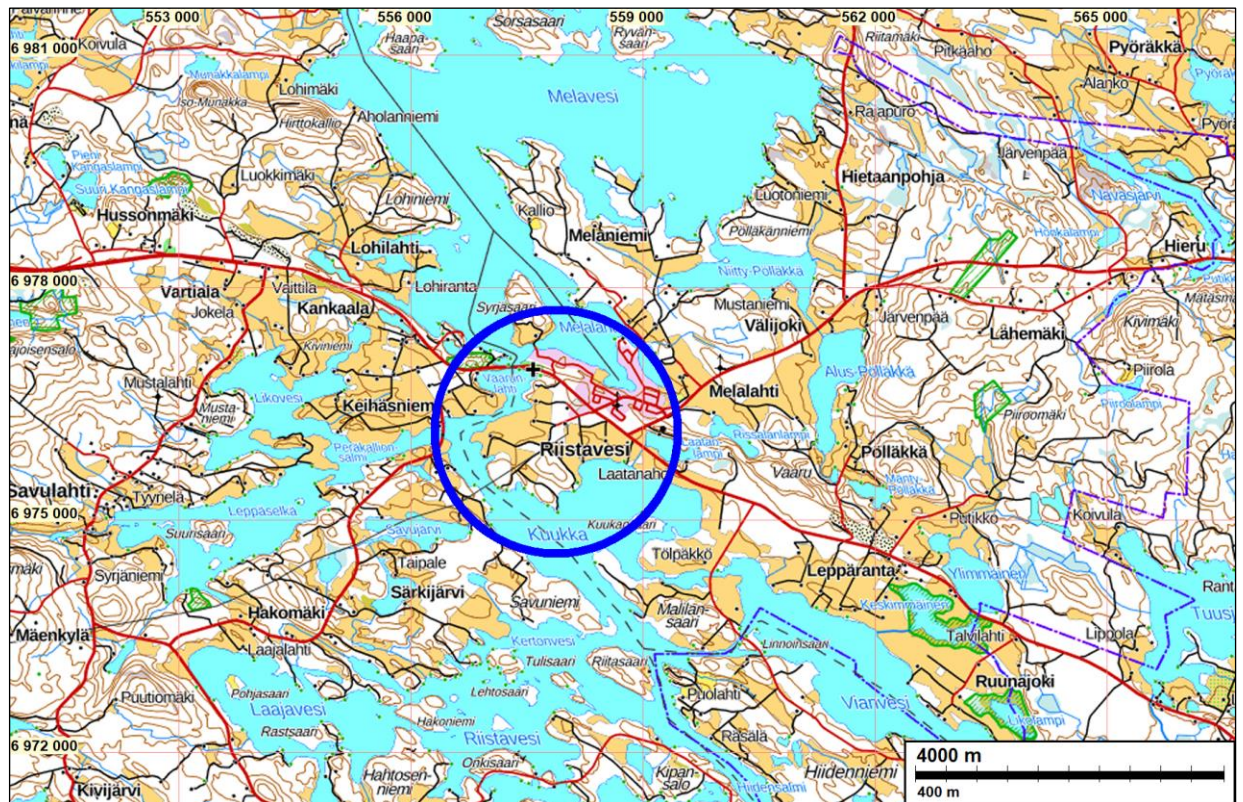
Perustiedot

- Alue:* Tutkittu Valtatie 9 parantamisalue välillä Kaavintie (idässä) Laajalahdentie (Lännessä) sijaitsee Riistaveden eteläpuolella kattaen Vaarunlahden edustan, Tomperinniemen, Hätilän, Juhukkalan ja Laatanlammen länsiosan.
- Tarkoitus:* Selvittää ja tarkastaa alueen muinaisjäännökset ja muut suojeltavaksi katsottavat arkeologiset jäännökset sekä hankkeen vaikutus näihin.
- Maastotyö:* 26.10.2022.
- Tilaaja:* Pohjois-Savon ELY-keskus
- Aiemmat tutkimukset:* Aro-Alho 1994; 1997; Leskinen 2002; Saukkonen 2002.
- Tekijät:* Tomi Kuljukka ja Timo Sepänmaa.
- Tulos:* Tutkimusalueelta tunnetaan nyt kuusi kiinteää muinaisjäännöstä, kivikautiset asuinpaikat [1. Vaarunlahti](#), [2. Hätilä 2](#), [3. Hätilä](#), [4. Laatanlampi](#), hiilimiilu [5. Vaarunlahti 2](#) ja nauriskuopat [6. Hätilä 3](#) sekä yksi muu kulttuuriperintökohde, rakennuksen perusta ja hiilimiilu [7. Laatanlampi 2](#).

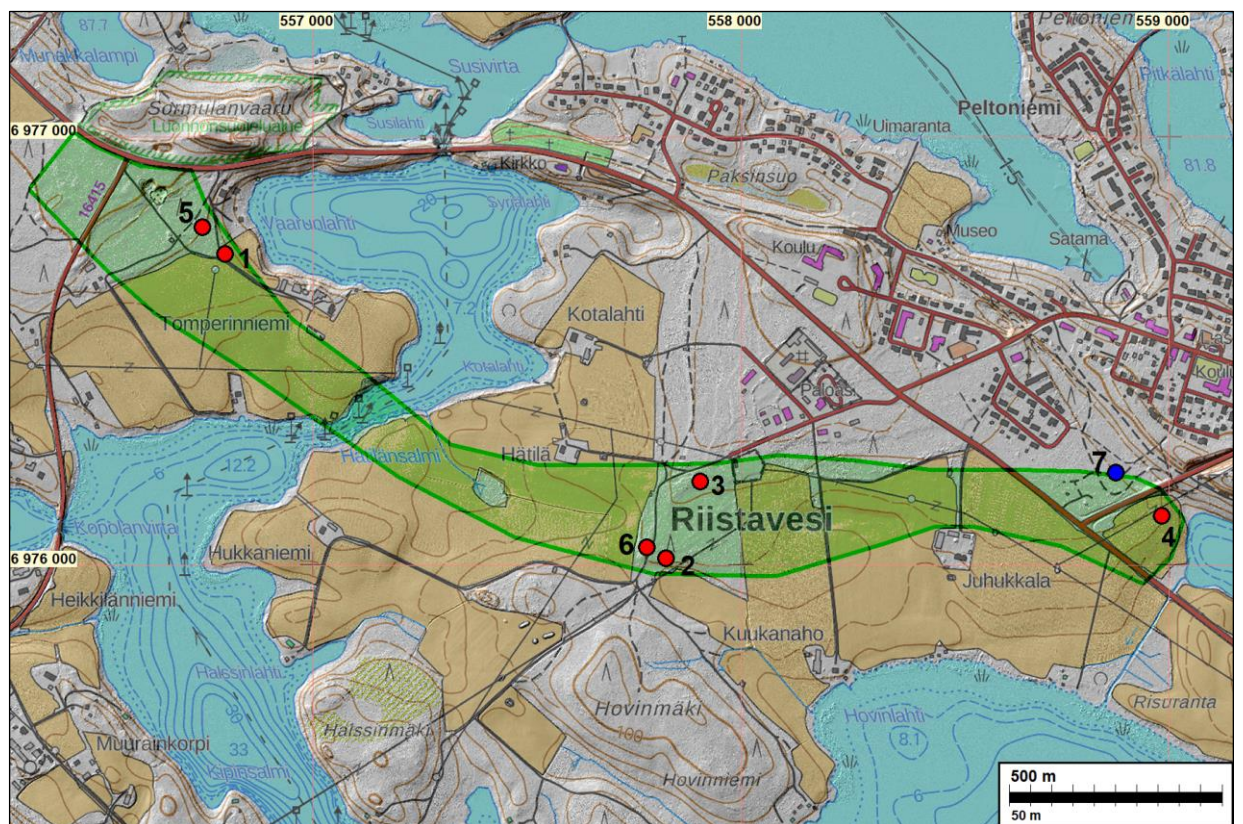
Kaikkiaan tiesuunnitelma-alueella Riistavedellä on siis seitsemän arkeologista suojelukohdetta.

Muita tietoja: Koordinaatit ja kartat ovat ETRS-TM35FIN ja N2000 järjestelmissä. Kartat ja ilmakuvat ovat Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta 10/2022, ellei toisin mainittu. Muinaisjäännösrekisteri on tarkastettu 10/2022. Valokuvia ei ole talletettu viralliseen arkistoon, eikä niillä ole mitään kokoelmatunnusta. Valokuvat ovat digitaalisia, ja ne ovat tallessa Mikroliitti Oy:n palvelimella. Kuvaaja: T. Sepänmaa

Karttoja

Kartta 1. Tutkimusalue sinisen ympyrän sisällä.

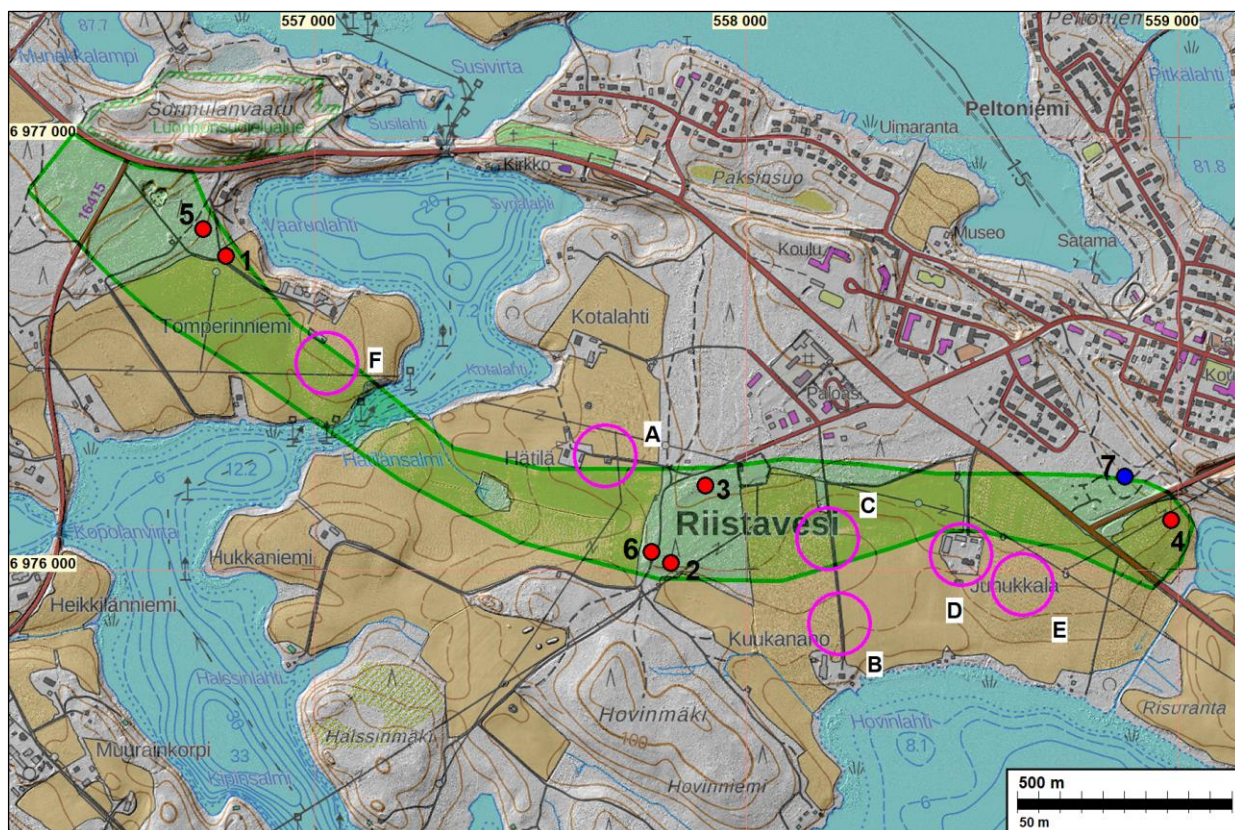
Kartta 2. Tutkimusalue rajattu vihreällä.

= Kiinteä muinaisjäännös

= Muu kulttuuriperintökohde

Kartta 3. Tutkimusalue, johon merkitty v. 1777 isojakokartalla merkittyjen rakennusten (talojen) paikat.

Kirjaimet A-F vastaavat isojakokartassa (kartta 5) olevia kirjaimia.

○ = Vanha talotontti, joiden paikannus perustuu isojakokartalla (v. 1777) merkittyihin rakennuksiin.

Kohdeluettelo

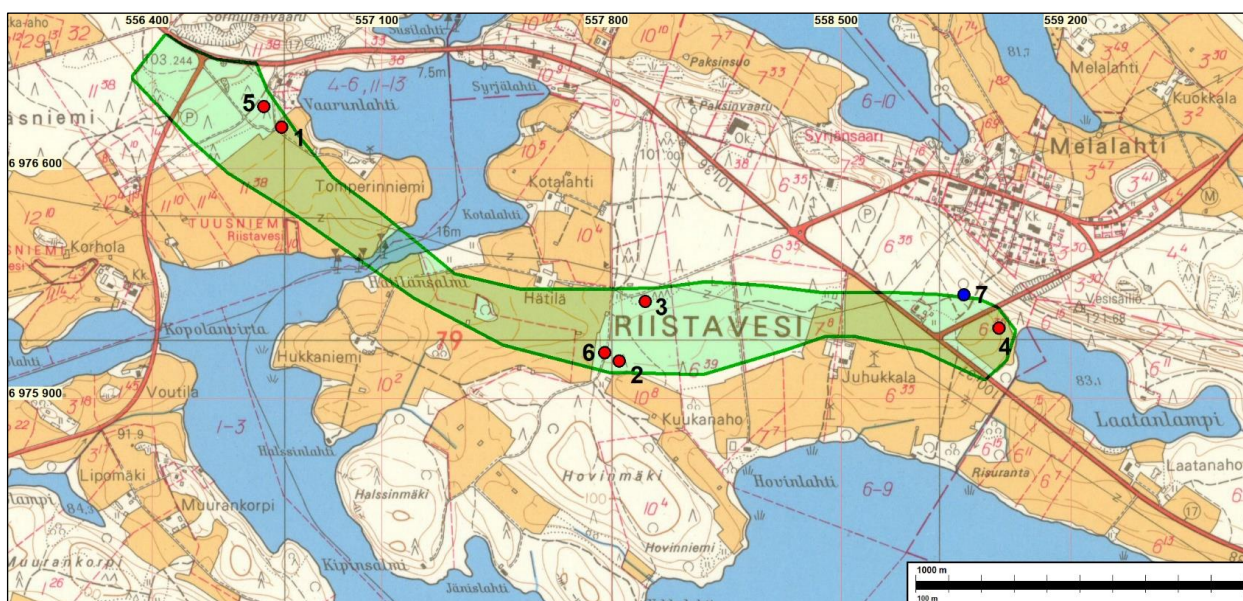
NR	N	E	NIMI	TYYPPI	AJ	MJTUNNUS
Kiinteät muinaisjäännökset (suojelukohteita)						
1	6976726	556796	Vaaranlahti	asuinpaikka	kivikautinen	297010029
2	6976016	557826	Hättilä 2	asuinpaikka	kivikautinen	297010030
3	6976196	557906	Hättilä	asuinpaikka	kivikautinen	297010023
4	6976116	558985	Laatanlampi	asuinpaikka	kivikautinen	297010022
5	6976789	556742	Vaaranlahti 2	hiilimiilu	ajoittamaton	(uusi kohde)
6	6976041	557781	Hättilä 3	nauriskuoppa	historiallinen	(uusi kohde)
Muut kulttuuriperintökohteet (suojelukohteita)						
7	6976216	558877	Laatanlampi 2	uunin raunio ja hiilimiilu	historiallinen	(uusi kohde)

Vanhat talonpaikat (ks. teksti s.9) paikannettuna 1777 kartoilta

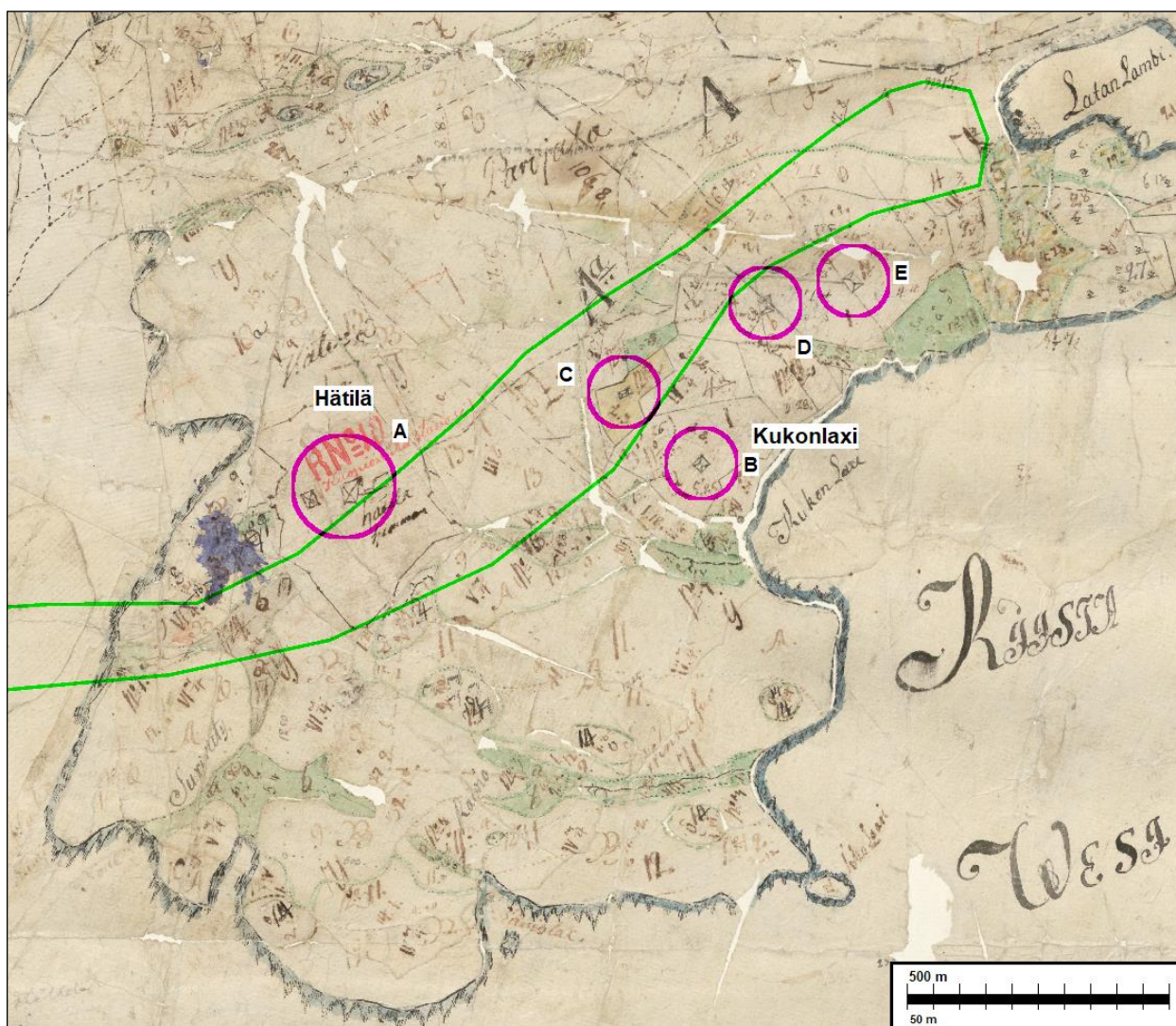
Tunnus	N	E
A	6976264	557675
B	6975875	558217
C	6976072	558190
D	6976035	558499
E	6975967	558641
F	6976478	557029

Paikannustarkkuus voi vaihdella kymmenestä muutamaan kymmeneen metriin – kyse on myös vanhojen karttojen tulkinnasta. Isojakokarttojen notarumeita eli selitysosioita ei ollut käytettävissä, joten kirjain on se mikä on merkitty isojakokarttaan sille alueelle (tilalle) jossa rakennus (talo tai torppa) sijaitsee – sen nimeä ja merkitystä ei siis voitu selvittää.

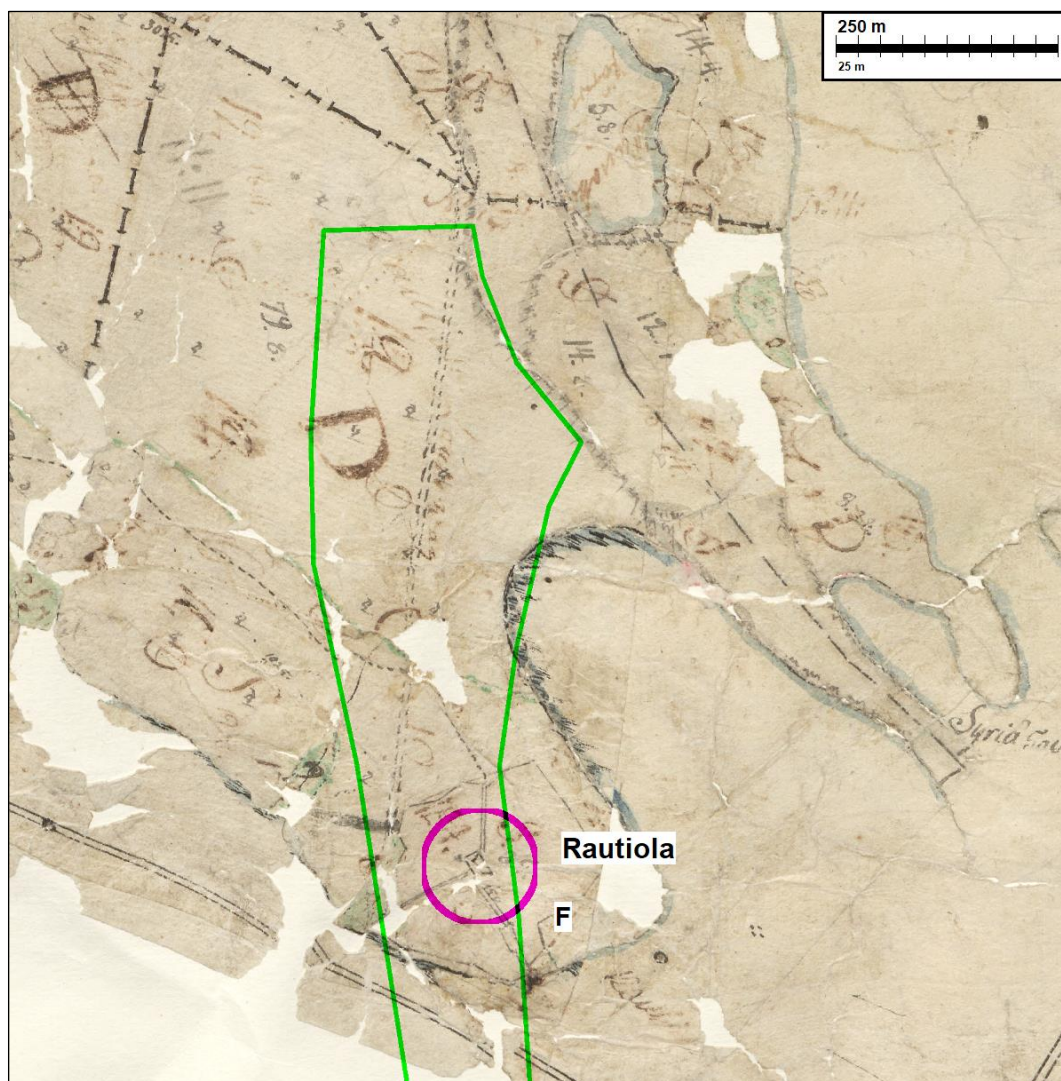
Vanhoja karttoja

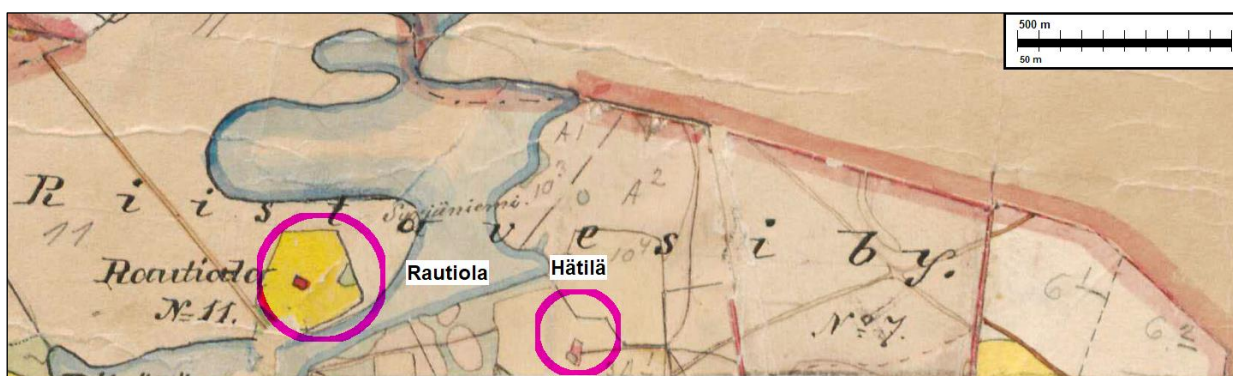
Kartta 4. Ote vuoden 1971 peruskartasta.

Kartta 5. Ote vuoden 1777 Hätilän isojakokartasta. Tutkimusalue rajattu vihreällä. Talotonttien sijainnit violetin ympyrän sisällä. Osa niistä on ilmeisesti torppia.

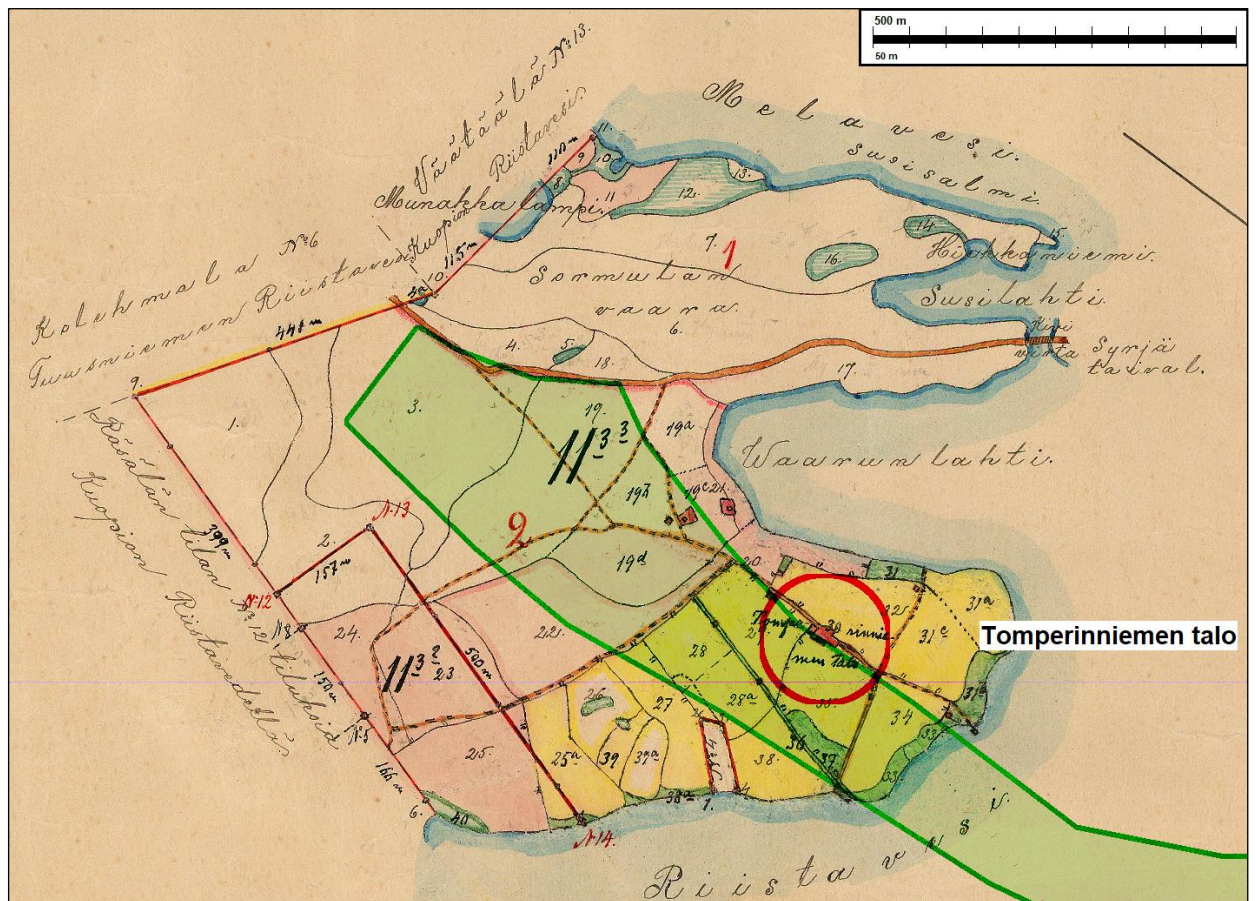
Kartta 6. Ote vuoden 1777 Hätilän isojakokartasta. Tutkimusalueen rajausta vihreällä. Tomperinniemen rakennus violetin ympyrän sisällä. Rautiolan nimi perustuu pitäjänkartalla olevaan tontin nimeen.

Kartta 7. Ote vuoden 1846 pitäjänkartasta. Rautiolan talon ja pellon paikka vaikuttavat jälkeempään päälle piirretyltä eivätkä siten kuvaa tilannetta 1840 luvulla tai aikaisemmin. Pääle piirroksia tehtiin pitäjänkarttoille 1860 luvulta alkaen aina 1930 luvulle.

Kartta 8. Ote vuoden 1846 Riistaveden pitäjänkartasta. Talotontit vaaleanpunaisten ympyröiden sisällä. Pitäjänkarttojen asemoinnissa nykykartalle on hieman epätarkkuutta – siten myös sen perusteella tehdyissä paikannuksissa. Talot vaikuttavat Hukkaniemeä ehkä lukuun ottamatta päälle piirroksilta eivätkä siten kuvaa tilannetta 1840 luvulla tai 1700 luvulla jonka aikaisten toimituskarttojen perusteella kartta on alun perin piirretty

Kartta 9. Zilliacuksen vuoden 1907 - 1924 tiluskartta Tomperinniimestä. Punaisen ympyrän sisällä Tomperinniemen talo (pitäjänkartassa nimellä Rautiola).

Kartta 10. Rehnströmin vuoden 1874 tiluskartta. Hätilän ja Hukkaniemen rakennukset punaisten ympyröiden sisällä. Rakennusten nimet perustuvat nykykartan paikan nimiin.

Inventointi

Kuopion Riistavedellä on käynnissä valtatie 9 parantamishanke. Pohjois-Savon ELY-keskus tilasi tiesuunnitelma-alueen arkeologisen inventoinnin Mikroliitti Oy:ltä. Tomi Kuljukka ja Timo Sepänmaa tekivät inventoinnin maastotyön 26.10.2022, työn kannalta hyvissä olosuhteissa. – paitsi että pellot olivat pääsääntöisesti nurmella tms. ja niillä saattoi kulkea ja niitä tutkia vain rajoitetusti.

Valtatie 9 parantamisalue sijaitsee nykyisen valtatie 9 eteläpuolella alkaen Laajalahdentien ja valtatie 9 risteyksestä edeten siitä itään Tomperinniemen, Hätilän ja Juhukkalan alueiden läpi päättyen Laatanlahden luoteispuolelle Kaavintien ja valtatie 9 risteyksen tuntumaan. Tutkimusalue on n. 250–200 m levyinen vyöhyke, 2,7 km pitkä ja laajuudeltaan n. 56 ha.

Tutkimusalueella on inventoitu sekä tehty koekaivauksia aikaisemmin. Aroaho (1994; 1997) on tarkastanut alueen kaksi kohdetta; *Hätilä* (mj. rek. 297010023) ja *Laatanlampi* (297010022). Saukonen (2002) on inventoinut *Hätilä* 2:sen (297010030) ja Leskinen (2002) tehnyt koekaivauksia kivikautisilla kohteilla *Vaarunlahti* (297010029), *Hätilä* (297010023) ja *Laatanlampi* (297010022). Kaikki edellä mainitut ovat kivikautisia asuinpaikkoja. Alueelta ei tunnettu historiallisen ajan kohteita ennen tätä inventointia.

Tutkimusalue on suurimmilta osin peltoaukeata, paikoin sekametsää (Laatanlammen edusta) ja mäntymetsää (Hättilä ja Tomperinniemi). Tutkimusalue sijaitsee harjumuodostuman eteläosassa. Maaperä on pääosin hiekkaa, peltoalueella myös hietaa ja hiesua. Alue sijoittuu Tomperinniemi-messä 85–100 m mpy., Hättilässä 85–87,5 m mpy. ja Laatanlammen edustalla 85–92,5 m mpy. korkeuskäyrille.

Muinaisen Itämeren Ancyclusjärvivaiheen rantataso n. 8400 eKr., jolloinseudulla oli jo harvaa asutusta, on alueella noin 107 m tasolla. Muinaisen Saimaan korkein ranta 4800-4000 eKr. on noin 98 m tasolla ja 90 m tasolle vesi oli laskenut 2500 eKr. mennessä. Esihistoriallisia rantasidonnoisia muinaisjäännöksiä voi siis alueelta löytää n. 107-85 m korkeustasojen väliltä, varmemmin kuitenkin 98-85 m tasoilta. Siten koko alue on korkeustasojensa puolesta potentiaalista maastoa esihistoriallisille muinaisjäännöksille.

Inventoitu alue on Kuopiossa entisen Riistaveden pitäjän alueella, Riistaveden kylässä. Vuoden 1846 pitäjänkartassa alueella sijaitsee Hättilän, Rautiolan, Kuukanahon (Kukonlaxi) ja Parvialan talotontit, jotka näkyvät, vuoden 1777 isojakokartassa ja tiluskartoissa vuosilta 1874 ja 1924. Isojakokartassa (A), pitäjänkartassa ja tiluskartassa tutkimusalueen rajalla näkyvä Hättilän talotontti on sijainnut suunnilleen samalla paikalla kuin nykyiselläkin kartalla näkyvä Hättilän talo. Tontin vanhempien rakenteiden voidaan olettaa tuhoutuneen myöhemmän maankäytön yhteydessä. Isojakokartalla Hättilän talosta itään sijaitsee Kukonlaxin pohjoisempi talotontti (C), joka nykyisellä kartalla sijoittuu Kuukanahoon johtavan tien kohdalle ja sen viereisille pelloille. Kyseistä rakennusta ei esiinny myöhemmiltä kartoilta. Kukonlaxi C on todennäköisesti suurimmilta osin tuhoutunut tien teon yhteydessä. Inventoinnin aikaan viereiset pellot olivat viljelyksessä, joten koekuoppia ei tehty. Rautiolan rakennus (F) on todennäköisesti sijainnut Tomperinniemi-messä tutkimusalueen rajalla olevalla peltosaarekkeella. Tomperinniemen pellot olivat viljelyksessä, joten koekuoppia ei tehty. Rakennukset B, D ja E jäivät selkeästi tutkimusalueen ulkopuolelle.

Pitäjänkarttaa ei saatu asemoitua nykykartalle kovinkaan luotettavasti, joten siihen perustuvia tarkkoja paikannuksia ei tehty. Vertailua on silti mahdollista tehdä. Rautiolan rakennus pitäjänkartassa on eri paikalla verrattuna tiluskartan rakennukseen. Rautiolan talotontti on arviolta 50 m etelämpänä pitäjänkartassa. Pitäjänkartassa (kartta 8) näkyvä Parvialan kylätontin pohjoisempi rakennus on todennäköisesti sijainnut nykyisen valtatie 9 kohdalla ja jäänyt sen rakentamisen alle.

Maastotöiden valmisteluissa tarkastettiin Museoverkon karttapalvelun Maanmittauslaitoksen laserkeilaukseen (jatkossa *lidar*) perustuvaa rinnevarjostetta (tarkkaa pistepilviaineistoa, joka on myöhemmin poistettu, ainakin julkisesta käytöstä), josta etsittiin arkeologisiin jäännöksiin viittaavia ilmiöitä ja maastonmuotoja. Siinä havaittiin muutama kuoppamainen rakenne, jotka tarkastettiin maastossa. Tarkastetut lidar-havainnot olivat luontaisia pinnanmuotoja tai nykyaikaisia kaivantoja.

Maastoinventoinnissa tarkastettiin jo tunnetut kivikautiset kohteet. Kohteet 1 ja 4 sijaitsevat viljelyksessä olevilla pelloilla, joten niitä ei voitu lähemmin tarkastaa. Kohde 2 oli muinaisjäännösrekisterissä rajaamaton pistekohde. Ympäristöön muutaman kymmenen metrin säteelle tehtiin koekuoppia. Kohteen 3 kohdalla tarkastettiin, ettei alueella ole tapahtunut myöhempää maankäyttöä, koekuoppia ei tehty. Kaikille neljälle kohteelle määriteltiin muinaisjäännösrajaukset, jotka perustuvat maastotarkastukseen, topografiaan ja aikaisempiin tutkimuksiin. Tarkastimme ja koekuopitimme potentiaalisia alueita uusien esihistoriallisten kohteiden varalta. Tällaisia paikkoja olivat Tomperinniemen luoteisosa 100 m mpy. sekä sitä alemmalla korkeuskäyrällä hiekkakuopan lähetyvillä olevat törmät ja Hättilän alueella 85 m mpy. korkeudella olevat törmät. Emme havainneet uusia esihistoriallisia kohteita.

Laatanlammen edustalta löytyneen hiilimiilun vierestä havaittiin myös rakennuksen perusteet ja uuninjäännöksiä, jotka mahdollisesti liittyvät toisiinsa. Kivikautisen asuinpaikan Hättilä 2:den vierestä,

tien toiselta puolelta havaittiin neljä mahdollista nauriskuoppaa (kohde 6), jotka liittyvät historiallisen ajan toimintaan.

Tulos

Tutkimusalueelta tunnetaan nyt kuusi kiinteää muinaisjäännöstä: kivikautiset asuinpaikat [1. Vaarunlahti](#), [2. Hätilä 2](#), [3. Hätilä](#), [4. Laatanlampi](#), ajoittamaton hiilimiilu [5. Vaarunlahti 2](#) ja nauriskuopat [6. Hätilä 3](#) sekä yksi muu kulttuuriperintökohde, rakennuksen perusta ja hiilimiilu [7. Laatanlampi 2](#).

Kaikkiaan alueella on siis seitsemän arkeologista suojelukohdetta.

Arkeologiset suojelukohteet ja niiden sijainnit hankkeeseen nähden:

[1. Vaarunlahti](#) (kiinteä muinaisjäännös, kivikautinen asuinpaikka, 297010029): suunnittelualueen luoteispuolella Vaarunlahden länsirannasta n. 75 m länteen.

[2. Hätilä 2](#) (kiinteä muinaisjäännös, kivikautinen asuinpaikka, 297010030): suunnittelualueen keskellä Kipinsalmen (tie) itäpuolella olevassa mäntymetsässä muinaisen rantatörmän päällä.

[3. Hätilä](#) (kiinteä muinaisjäännös, kivikautinen asuinpaikka, 297010023): suunnittelualueen keskellä Hovinmäentien eteläpuolella olevassa mäntymetsässä muinaisen rantatörmän päällä.

[4. Laatanlampi](#) (kiinteä muinaisjäännös, kivikautinen asuinpaikka, 297010022): suunnittelualueen itäosassa valtatie 9 ja Joensuuntien risteyksen itäpuolella olevalla peltoalueella Laatanlammen länsipuolella.

[5. Vaarunlahti 2](#) (kiinteä muinaisjäännös, hiilimiilu, uusi kohde): hiilimiilu sijaitsee tutkimusalueen luoteispuolella Vaarunlahden länsirannalta n. 75 m länteen olevalla mäntykankaalla.

[6. Hätilä 3](#) (kiinteä muinaisjäännös, nuorisukuoppa, uusi kohde): kohde sijaitsee tutkimusalueen keskustassa Kipinsalmen (tie) länsipuolella olevassa mäntymetsässä

[7. Laatanlampi 2](#) (muu kulttuuriperintökohde, rakennuksen perusta ja hiilimiilu, uusi kohde): kohde sijaitsee tutkimusalueen itäpuolella Joensuuntiestä n. 50 m pohjoiseen olevassa metsässä metsäpolkujen varrella.

3.2.2023

Tomi Kuljukka ja Timo Sepänmaa,
Mikroliitti Oy

Lähteet

Aroalho, J. 1994. Kuopio Riistavesi Laatanlampi, arkeologisen kohteen tarkastus. Museovirasto.

Aroalho, J. 1997. Kuopio Riistavesi Hätilä, arkeologisen kohteen tarkastus. Museovirasto.

Calonius I. 1777. Charta öfwer Heikilä, skatle hemens ägor uti Ristawesi by lant, Hackarila, skatle hemans ägor, Lohilaxi by med endel av Sikaniemi, Rautiala Wäfäboch Lepäranda med the heres ägor. Maanmittauslaitos..

Calonius, I. 1777. Charta öfwer Syriäsaari Savola hemmans ägor med endel av Syriäsaari, Lepäranta och Parwiala byars ägor. Maanmittauslaitos.

- Leskinen, S. 2002. Kuopio Hätilä. Kivikautisen asuinpaikan koekaivaus. Museovirasto.
- Leskinen, S. 2002. Kuopio Laatanlampi. Kivikautisen asuinpaikan koekaivaus. Museovirasto.
- Leskinen, S. 2002. Kuopio Vaarunlahti. Kivikautisen asuinpaikan koekaivaus. Museovirasto.
- Rehnström, C. 1874. Karta öfver Hemmanets No 10 alla egor i Riistavesi by inom Kuopio socken och Kuopio Län. Maanmittauslaitos..
- Riistaveden pitäjänkartta 1846 (3244 06 + 09). Maanmittauslaitos.
- Peruskartta 1971 (3244 06). Maanmittauslaitos.
- Peruskartta 1973 (3333 04). Maanmittauslaitos.
- Saukkonen, J. 2002. Valtatie 17 parantamiseen välillä Vartiala – Riistavesi liittyvä muinaisjään-
nösten inventointi 2002. Museovirasto.
- Zilliacus, A. 1924. Kartta Rautialan verotalon No 11 kaikista tiluksista Riistaveden kylässä Kuo-
pion kunnassa Kuopion lääniä. Maanmittauslaitos

Kiinteät muinaisjäännökset

1 Kuopio Vaarunlahti

Mjtunnus: 297010029
Status: kiinteä muinaisjäännös
Tyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: kivikautinen

Koordin.: N 6976726 E 556796 Z 95

Tutkijat: Leskinen 2022 koekaivaus; Kuljukka & Sepänmaa 2022 inventointi

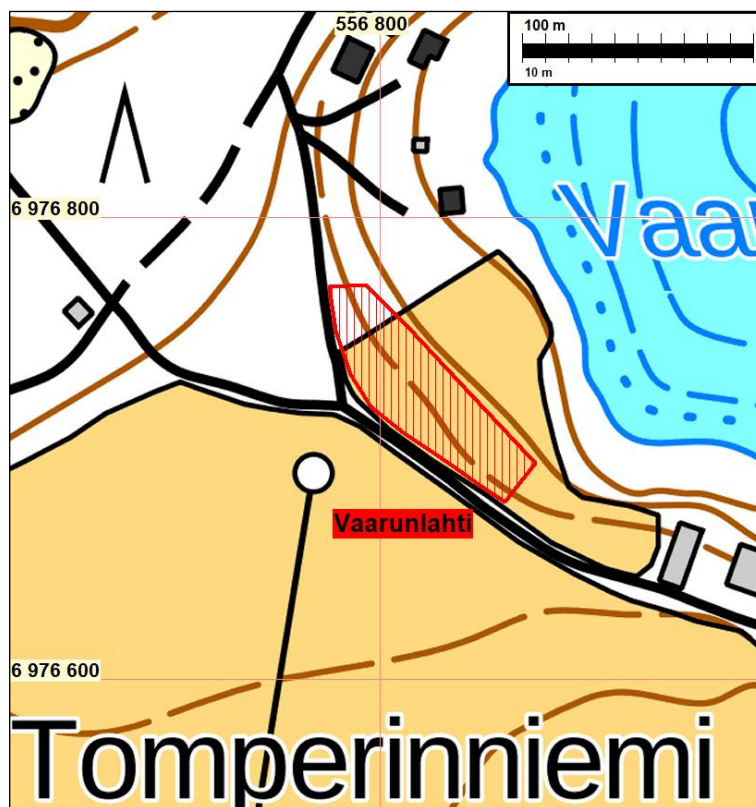
Sijainti: Kivikautinen asuinpaikka sijaitsee tutkimusalueen luoteispuolella, Vaarunlahden lou-
naisrannasta n. 40 m lounaaseen pellolla olevan törmän päällä Tomperintien poh-
joispuolella.

Kuvaus: muinaisjäännösrekisteri 2004:

Asuinpaikka sijaitsee Riistavedellä, Tomperinniemeen vievän tilustien koillispuolella olevalla
hiesupellolla. Paikalla on tehty koekaivaus v. 2002 alueelle suunnitellun uuden tielinjauksen
vuoksi.

Kuvaus: Kuljukka & Kuljukka 2022:

Kohde on ennallaan. Maastotarkastuksessa pintahavainnointi ei ollut mahdollista. Uusi muinais-
jäännösrajaus perustuu Leskisen (2002) koekaivaukseen, topografiaan ja maastotarkastukseen.

Kartta 9. Muinaisjäännösalue punaisella verkkokuviolla.

Kuva 1. Vaarunlahden kivikautinen asuinpaikka tien vasemmalla puolella. Kuvattu etelään.

Kuva 2. Asuinpaikka kuvan keskellä pellolla. Kuvattu lounaaseen.

2 Kuopio Hätilä 2

Mjtunnus: 297010030
Status: kiinteä muinaisjäännös
Tyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: kivikautinen
Koordin.: N 6976016 E 557826 Z 92

Tutkijat: Saukkonen 2002 inventointi; Kuljukka & Sepänmaa 2022 inventointi

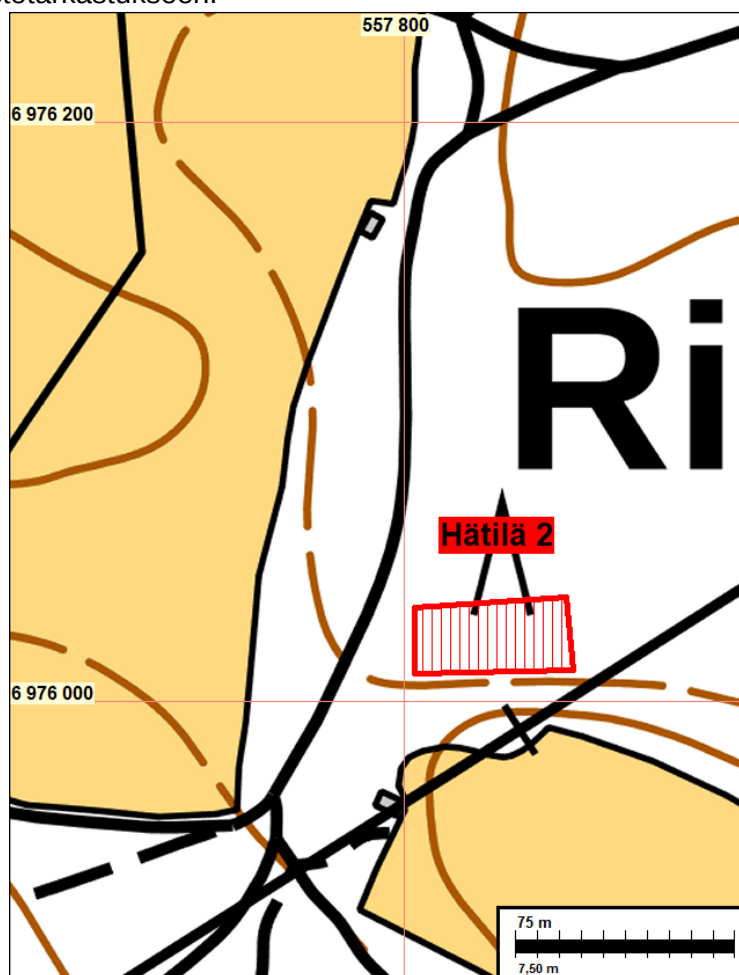
Sijainti: Hätilä 2 kivikautinen asuinpaikka sijaitsee tutkimusalueen keskellä Kipinsalmen (tie) itäpuolella olevassa mäntymetsässä törmän päällä. n. 5 m kohteen kaakkoiskulmasta kaakkoon on voimajohtolinja.

Kuvaus: muinaisjäännösrekisteri 2002:

Asuinpaikka sijaitsee Hätilän tilan päärakennuksesta 350 m kaakkoon, metsäalueen lounaisosassa. Kohde on pari metriä korkean, itä-länsi-suuntaisen rantatörmän päällä. Maasto viettää alueella etelään ja maaperä on hienoa hiekkaa / hietaa. Asuinpaikkalöydöt ovat tulleet esille koe-kuopasta.

Kuvaus: Kuljukka & Sepänmaa 2022:

Kohde on ennallaan. Uusi muinaisjäännösrajaus perustuu Leskisen (2002) koekaivaukseen, topografiaan ja maastotarkastukseen.

Kartta 10. Muinaisjäännösalue punaisella verkkokuviolla.

Kuva 3. Asuinpaikan maastoa. Kuvattu lounaaseen.

Kuva 4. Asuinpaikkaa törmän päällä.

3 Kuopio Hätilä

Mjtunnus: 297010023
Status: kiinteä muinaisjäännös
Tyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: kivikautinen
Koordin.: N 6976196 E 557906 Z 95

Tutkijat: Aroalho 1997 tarkastus; Leskinen 2022 koekaivaus; Kuljukka & Sepänmaa 2022 inventointi

Sijainti: Hätilän kivikautinen asuinpaikka sijaitsee tutkimusalueen keskellä Hovinmäentien eteläpuolella olevassa mäntymetsässä muinaisen rantatörmän päällä. Kohteesta n. 30 m itään on sähkömuuntamo.

Kuvaus: muinaisjäännösrekisteri 2011:

Asuinpaikka sijaitsee Riistavedellä, Hätilänsalmen itäpuolella, Hovinmäentien varrella olevasta muuntamosta noin 35 m lounaaseen, muinaisen rantaterassin päällä. Maaperä alueella on hiekkaa. Asuinpaikka-alueella on heikosti erottuva painauma (asumuspainanne?). Asuinpaikkalöydöt (kampakeramiikka) ovat tulleet esille koekuopista. Paikalla on tehty koekaivaus v. 2002 alueelle suunnitellun uuden tielinjauksen vuoksi.

Kuvaus: Kuljukka & Sepänmaa 2022:

Kohde on ennallaan. Uusi muinaisjäännösrajaus perustuu Aroalhon (1997) tarkastukseen, Leskinen (2002) koekaivaukseen, topografiaan ja maastotarkastukseen.

Kartta 11. Muinaisjäännösalue punaisella verkkokuviolla.

Kuva 5. Hätilän asuinpaikka sijaitsee tien toisella puolella olevassa mäntymetsässä. Kuvattu kaakkoon.

Kuva 6. Asuinpaikka kuvan keskellä. Kuvattu lounaaseen.

4 Kuopio Laatanlampi

Mjtunnus: 297010022
Status: kiinteä muinaisjäännös
Tyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: kivikautinen

Koordin.: N 6976116 E 558985 Z 90-93

Tutkijat: Aro-alho 1994 tarkastus; Leskinen 2002 koekaivaus; Kuljukka & Sepänmaa 2022 inventointi

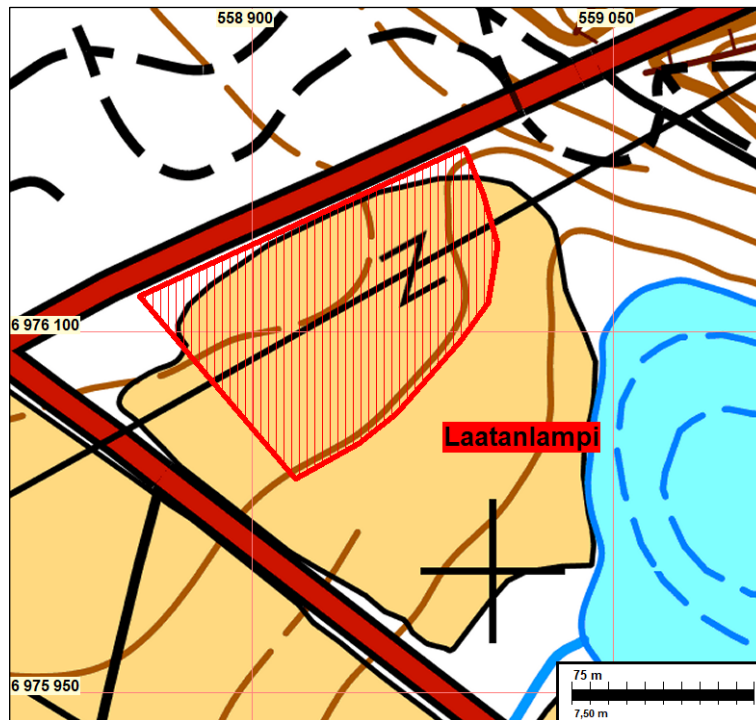
Sijainti: Laatanlammen kivikautinen asuinpaikka sijaitsee tutkimusalueen itäosassa valtatie 9 ja Joensuuntien risteyksen itäpuolella olevalla peltoalueella Laatanlammen länsipuolella. Asuinpaikka sijaitsee muinaisen rantatörmän päällä.

Kuvaus: muinaisjäännösrekisteri 2004:

Asuinpaikka sijaitsee Riistavedellä, valtatie 17 pohjoispuolella, Laatanlammen länsipuolella, lammen ja Kaavintien välisellä itään ja koilliseen laskevalla peltokumpareella. Asuinpaikkalöydöt on ovat tulleet esille kynnöspellon pinnasta. Paikalla on tehty koekaivaus v. 2002 alueelle suunnitellun uuden tielinjauksen vuoksi.

Kuvaus: Kuljukka & Sepänmaa 2022:

Kohde on ennallaan. Muinaisjäännösrajaus perustuu Aroalhon (1994) tarkastukseen, Leskisen (2002) koekaivaukseen, topografiaan ja maastotarkastukseen.

Kartta 12. Muinaisjäännösalue punaisella verkkokuvilla.

Kuva 7. Asuinpaikkaa peltoaukealla. kuvattu itään Joensuuntieltä. Takana Laatanlampi.

Kuva 8. Kivikautista asuinpaikkaa. Kuvattu länteen, takana kulkee Joensuuntie.

5 Kuopio Vaarunlahti 2

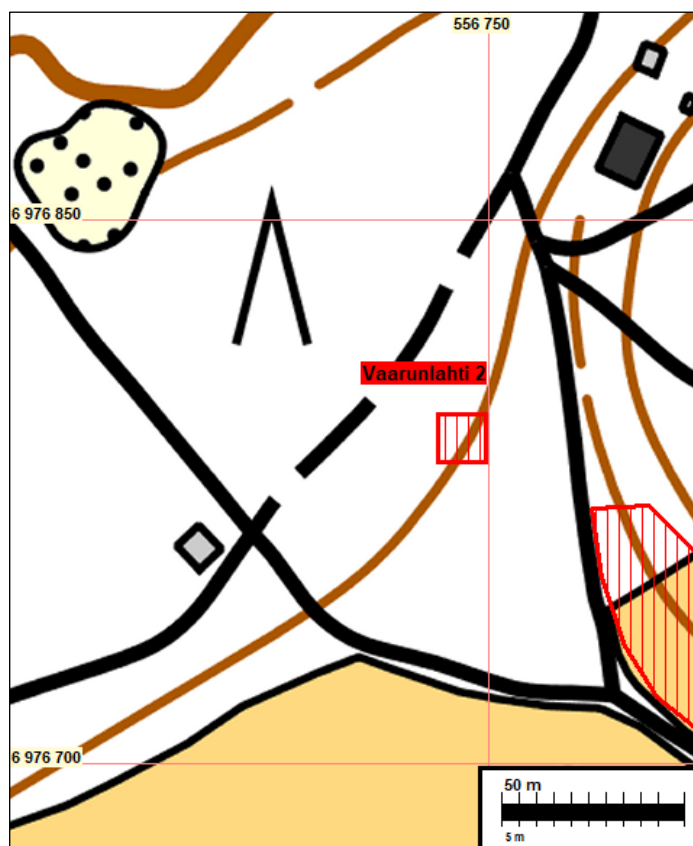
Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: kiinteä muinaisjäännös
Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, hiilihauta
Ajoitus: ajoittamaton
Koordin.: N 6976789 E 556742 Z 95

Tutkijat: Kuljukka & Sepänmaa 2022 inventointi

Sijainti: Hiilihauta sijaitsee tutkimusalueen luoteispuolella Vaarunlahden länsirannalta n. 75 m länteen olevalla mäntykankaalla.

Kuvaus: Kuljukka & Sepänmaa 2022:

Hiilihauta sijaitsee Vaarunlahden länsirannalta n. 75 m länteen olevalla mäntykankaalla. Rakenteen läpimitta on n. 1.5 m ja vallien korkeus n. 0.4 m, keskellä kuopanne. Hiilihaudan keskelle ja valliin tehdyistä koekuopista havaittiin hiiliä.

Kartta 13. Muinaisjäännösalue punaisella verkkokuviolla.

Kuva 9. Hiilihaudan keskusta lapion kohdalla. Kuvattu etelään.

Kuva 10. Hiilihaudan keskusta lapion kohdalla. Kuvattu lounaaseen.

6 Kuopio Hätilä 3

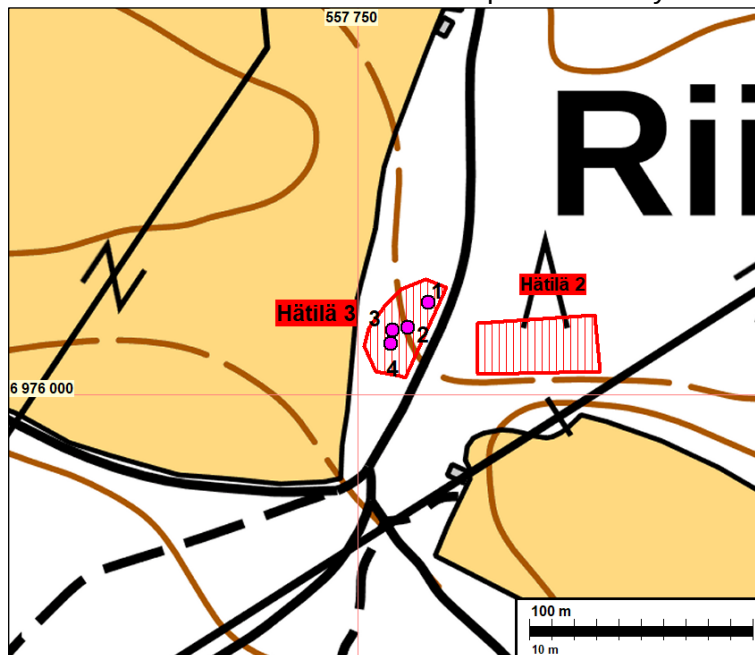
Mjtunnus: (uusi kohde)
Status: kiinteä muinaisjäännös
Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat, nauriskuopat
Ajoitus: historiallinen
Koordin.: N 6976041 E 557781 Z 92,5

Tutkijat: Kuljukka & Sepänmaa 2022 inventointi

Sijainti: Kohde sijaitsee tutkimusalueen keskustassa Kipinsalmen (tie) länsipuolella olevassa mäntymetsässä.

Kuvaus: **Kuljukka & Sepänmaa 2022:**

Neljä kuopannetta matalilla reunavalleilla sijaitsee Kipinsalmen (tie) länsipuolella olevassa mäntymetsässä. Kuopat ovat pituudeltaan 4–1 m, leveydeltään 2–1,5 m ja syvyydeltään 0.4–0.9 m sekä sijoittuvat lounais-koillis suuntaisesti. Rakenteiden perusteella kyseessä ovat nauriskuopat.

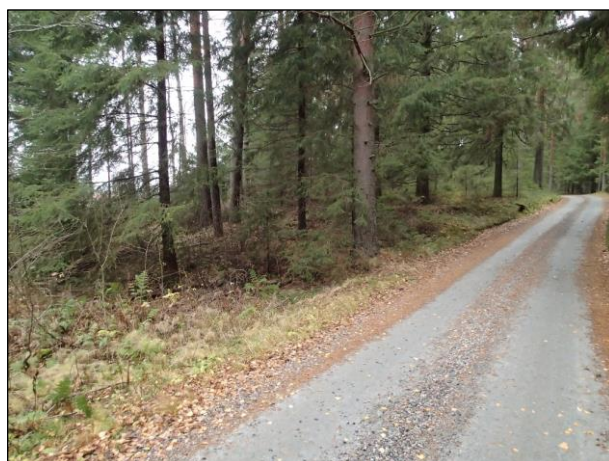

Kartta 14. Muinaisjäännösalue punaisella verkkokuviolla. Nauriskuopat violetilla:

1. N 6976041 E 557781
2. N 6976030 E 557772
3. N 6976029 E 557765
4. N 6976022 E 557764

Kuva 11. Nauriskuoppa nro. 4. Kuvattu lounaaseen.

Kuva 12. Nauriskuoppien sijainti tien vasemmalla puolella. Kuvattu lounaaseen.

Kuva 13. Nauriskuoppa nro. 1. lapion kohdalla Kuvattu lounaaseen.

Kuva 14. Nauriskuoppa nro. 3. lapion kohdalla. Kuvattu etelään.

Muut kulttuuriperintökohteet

7 Kuopio Laatanlampi 2

Mjtunnus: (uusi kohde)

Status: muu kulttuuriperintökohde

Tyyppi: kivirakenteet, uunit, työ- ja valmistuspaikat, hiilihaudat

Ajoitus: historiallinen

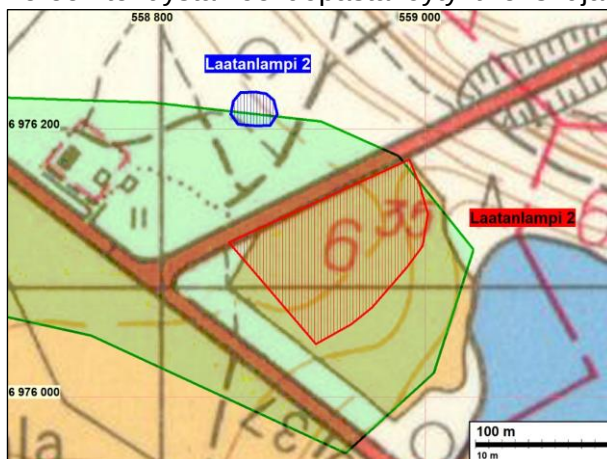
Koordin.: N 6976215 E 558869 Z 92,5

Tutkijat: Kuljukka & Sepänmaa 2022 inventointi

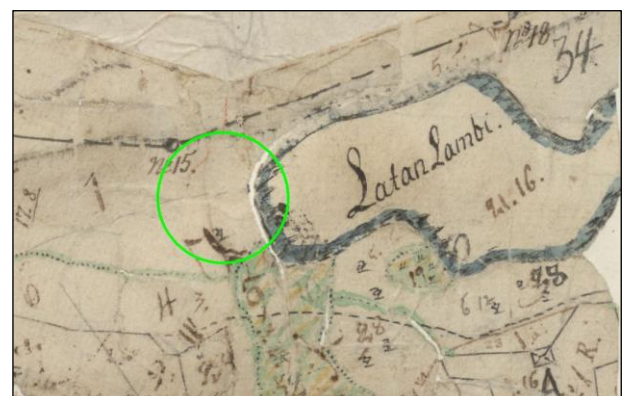
Sijainti: Kohde sijaitsee tutkimusalueen itäpuolella Joensuuntiestä n. 50 m pohjoiseen olevassa metsässä polkujen varrella.

Kuvaus: **Kuljukka & Sepänmaa 2022:**

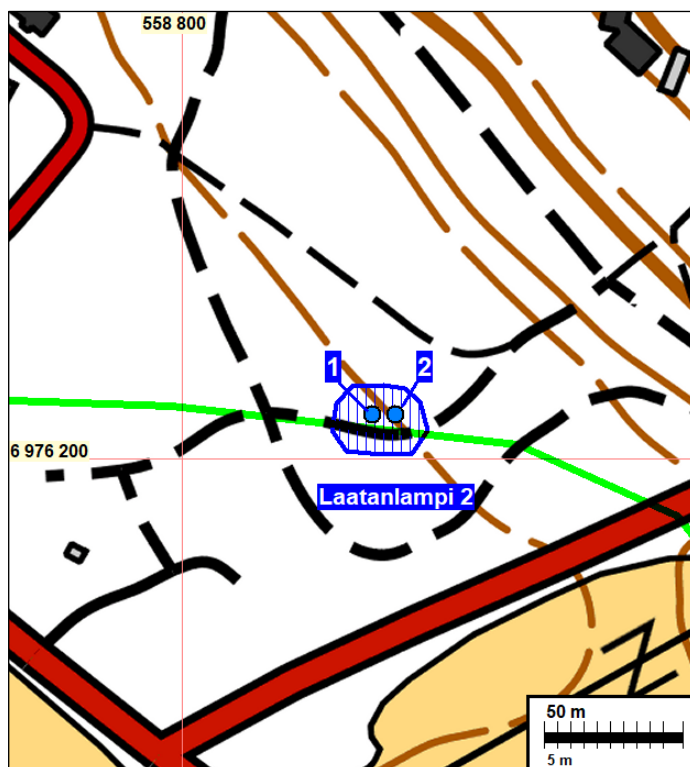
Joensuuntiestä n. 50 m pohjoiseen metsäpolun varrella on hiilihauta, rakennuksen perustukset sekä uunin pohja, jonka luoteiskulmassa multapenkki. Hiilihauta on n. 3 m halkaisijaltaan valleinen ja 0.5 m syvä. Hiilihaudasta n. 5–10 m itään on multapenkillisen rakennuksen perustus läpimitaltaan n. 5–6 m. Rakennuksen yhdellä nurkalla oli halkaisijaltaan n. 2,5 m uunin jäännös, jonka viereen tehdystä koekuopasta löytyi tiilensiruja.

Kartta 15. Ote vuoden 1971 peruskartasta. Kohteen sijainnissa ei ole mitään.

Kartta 16. Ote vuoden 1777 isojakokartasta. Kohteen sijainnissa ei näy mitään.

Kartta 15. Muu kulttuuriperintökohde sinisellä verkkokuviolla. Tutkimusalueen raja vihreällä. Rakenteet sinisinä palloina: 1 Hiilihauta (N 6976215 E 558866), 2 Uuni (N 6976216 E 558877)

Kuva 15. Hiilihauta kuvan keskellä. Kuvattu etelään.

Kuva 16. Hiilihauta lapion vasemmalla puolen. Kuvattu kaakkoon.

Kuva 17. Rakennuksen perusta lapion kohdalla. Kuvattu lounaaseen.

Kuva 18. Rakennuksen perusta lapion kohdalla.